

แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

“ ไพล ” ยาสมุนไพรร

นที น้อยเศรษฐี แพทย์แผนไทยประยุกต์

TTCM

THAI TRADITIONAL AND
COMPLEMENTARY MEDICINE

หัวข้อที่น่าสนใจ

- ประเด็นการเรียนรู้
- ❖ ทฤษฎีแพทย์แผนไทย
- ❖ “โพล” ยาสมุนไพร

❖ ทฤษฎีแพทย์แผนไทย

- ร่างกาย = (ธาตุดิน 20 , ธาตุน้ำ 12 , ธาตุลม 6 และธาตุไฟ 4) อาการ 32 = ดิน+น้ำ
- สมุฏฐานการเกิดโรค ได้แก่ ธาตุเจ้าเรือน /ธาตุสมุฏฐาน / อุตุสมุฏฐาน / กาลสมุฏฐาน และประเทศสมุฏฐาน

❖ ทฤษฎีแพทย์แผนไทย

- พฤติกรรม / มูลเหตุก่อโรค 8 ประการ >> (อาหาร / อิริยาบถ / ความร้อน-ความเย็น / อดนอน อดข้าว อดน้ำ / กลั่นอุจจาระ ปัสสาวะ / ทำงานเกินกำลัง / ความโศกเศร้า เสียใจ / โทษะ)

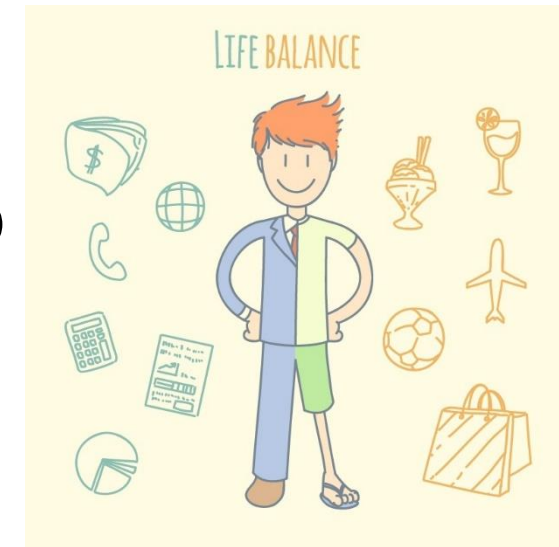

❖ ทฤษฎีแพทย์แผนไทย

- การรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก
- 1.หัตถบำบัด (นวด)
- 2.เภสัชบำบัด (ยาสมุนไพร) >> วางยาผิดโรค ดุจประหารด้วยหอก/ไฟเผา/สายฟ้าฟาด
- 3.ธรรมมานามัย >> กายยานามัย(การมีสุขภาพดี บริหารร่างกาย)

+จิตตานามัย(มีสุขภาพจิตดี)

+ ชีวิตตานามัย (พฤติกรรมในการดำรงชีวิตดี)

❖ “โพล” ยาสมนไพร

❖ “โพล” ยาสุมไพร

(ชื่อวิทยาศาสตร์: *Zingiber montanum* (Koenig) Link ex Dietr.)

ชื่อวงศ์ ZINGIBERACEAE

ชื่ออื่น ว่านไฟ ปูลอย ปุเลย มินะล่าง

ส่วนที่ใช้ ใบ เหง้าสด ต้น ดอก

สรรพคุณ

ใบ รสขื่นเอียน แก้ปวดเมื่อย แก้ครั่นเนื้อครั่นตัว

เหง้าสด ฝนทาแก้เคล็ดขัดยอก ฟกบวม เส้นตึง ปวดเมื่อย เหน็บชา สมานแผล

ต้น รสฝาดขื่นเอียน แก้ธาตุพิการ อุจจาระไม่เป็นปกติ

ดอก รสขื่น กระจายเลือดที่เป็นลิ่มเป็นก้อน แก้ช้ำใน ทำลายเลือดเสีย ขับประจำเดือนสตรี

❖ “โพล” ยาสุนไพรว

ตำรายาไทย: เหง้า ขับโลหิตร้ายทั้งหลายให้ตกเสีย ขับระดูสตรี ขับลมในลำไส้ แก้จุกเสียด
 แก้ปวดท้อง บิดเป็นมูกเลือด ช่วยสมานแผล สมานลำไส้ แก้ลำไส้อักเสบ แก้มุตกิดระดูขาว
 ขับลม แก้อาการท้องเฟ้อ แก้อาเจียน แก้เคล็ดขัดยอก ข้อเท้าแพลง แก้โรคผิวหนัง แก้ฝี
 ทาเคลือบแผลป้องกันการติดเชื้อ ดูดหนอง แก้ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ เป็นยาชาเฉพาะที่
 รักษาอาการปวดเมื่อย เคล็ดขัดยอก ฟกช้ำ ลดอาการอักเสบ บวม เส้นตึง เมื่อยขบ เหน็บ
 ชา มีฤทธิ์เป็นยาชาเฉพาะที่ สมานแผล ช่วยทำให้ประจำเดือนมาปกติ แก้อาการท้อง
 ท้องเฟ้อและใช้ต้มน้ำอาบหลังคลอด

❖ “ไพล” ยาสมุนไพร

บัญชียาจากสมุนไพร:

“ยาประสะกานพลู” มีส่วนประกอบของไพลร่วมกับสมุนไพรชนิดอื่นๆ ในตำรับ มีสรรพคุณบรรเทาอาการปวดท้อง จุกเสียด แน่นเฟ้อจากอาหารไม่ย่อย เนื่องจากธาตุไม่ปกติ และยารักษากลุ่มอาการทางสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา

“ยาประสะไพล ยาเลือดงาม ยาไฟประลัยกัลป์” มีไพลเป็นส่วนประกอบหลักร่วมกับสมุนไพรชนิดอื่นๆ ในตำรับ ใช้ในสตรีที่ระดูมาไม่สม่ำเสมอ หรือมาน้อยกว่าปกติ และขับน้ำคาวปลาในสตรีหลังคลอดบุตร แก้มุตกิด

“ยากษัยเส้น ยาแก้ลมอัมพฤกษ์ ยาผสมเถาวัลย์เปรียง” มีส่วนประกอบของไพลร่วมกับสมุนไพรชนิดอื่นๆ ในตำรับ มีสรรพคุณบรรเทาอาการปวดตามเส้นเอ็น กล้ามเนื้อ มือ เท้า ตึงหรือชา ตำรับ

“ลูกประคบ ครีมไพล น้ำมันไพล ” มีส่วนประกอบของไพลในตำรับ มีสรรพคุณบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

❖ “โพล” ยาสมุนไพร

งานวิจัยต่างๆ:

การศึกษาเบื้องต้นถึงประสิทธิภาพและความปลอดภัยของยาแคปซูลประสะโพลสกัด ในการบรรเทาอาการปวดแบบเฉียบพลันที่มีสาเหตุจากการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อ >การศึกษาเบื้องต้นบ่งชี้ว่า ยาประสะโพลมีประสิทธิภาพไม่ด้อยไปกว่ายาเม็ดไโคโลฟีแนคในการบรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อแบบเฉียบพลัน และมีความ ปลอดภัยในการใช้ระยะสั้น

❖ “ไฟล” ยาสมุนไพร

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ปวดท้องประจำเดือน นึกถึงยาไทย **ประสะไฟล** สิคะ

ผลการศึกษารีวิว พบว่า ตำรับยาประสะไฟลสามารถลดอาการปวดประจำเดือนได้จริง
และไม่พบผลข้างเคียงที่รุนแรง สามารถใช้ทดแทนยาแผนปัจจุบันได้

วิธีรับประทาน

รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้งก่อนอาหาร
โดยรับประทานก่อนมีประจำเดือน 2 – 3 วัน
ไปจนถึงประจำเดือนมาวันแรกหรือวันที่ 2 ให้หยุดรับประทาน

ข้อห้าม

- ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ หรือสตรีที่ตกเลือดหลังคลอด
- ห้ามใช้ในผู้ที่ประจำเดือนมามากเกินไป
- ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่

ข้อควรระวัง

หลีกเลี่ยงการใช้น้ำอย่างต่อเนื่อง
โดยเฉพาะผู้มีปัญหาตับและไต

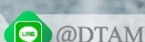
เป็นยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ

www.dtam.moph.go.th
Call Center 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

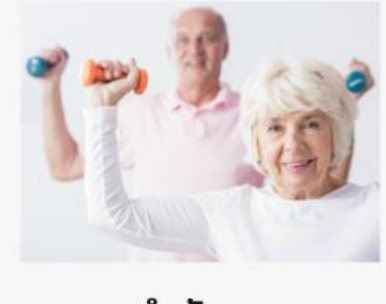
ผลิตและเผยแพร่โดย
กลุ่มงานสื่อสารองค์กร

ลดน้ำหนัก

รับประทานผักผลไม้

ออกกำลังกาย

น้ำมันปลา 5.5 กรัมต่อวัน ใช้ร่วมกับยารักษามาตรฐาน (triple DMARD) ช่วยลดการไม่ตอบสนองต่อยา ห้ามใช้ในผู้ที่มีหัวใจเต้นผิดปกติ

โรครูมาตอยด์กับการแพทย์ทางเลือก ใช้เสริมการรักษามาตรฐาน

ห้ามใช้สมุนไพรไทยมาการรักษาโรครูมาตอยด์ เพราะมักผสมสเตียรอยด์

สารสกัดงา **200** มก.ต่อวัน ใช้เป็นเวลา **6** สัปดาห์ ช่วยบรรเทาอาการปวดได้

“ห้ามหยุดใช้ยามาตรฐาน สำหรับรักษาโรครูมาตอยด์ เพราะอาจทำให้โรคแย่ลงและข้อผิดรูปได้”

สารสกัดขมิ้นชัน **500-1,000** มก.ต่อวัน ใช้เป็นเวลา **1-4** เดือน ช่วยบรรเทาอาการปวดได้

หลีกเลี่ยงการใช้ในผู้ที่มีนิ่วในถุงน้ำดี, ท่อน้ำดีอุดตัน, ผู้ที่ใช้ยากดภูมิคุ้มกัน หรือ ยาลดไขมัน **statins**

1. PROUDMAN SM, ET AL. ANN RHEUM DIS. 2015;74(1):89. 2. ALBERT CM, ET AL JAMA. 2021;325(11):1061-73. 3. DAILY JW, ET AL. J MED FOOD. 2016;19(8):717-29. 4. HELLI B, ET AL. PHYTOTHER RES. 2019;33(9):2421-8.

TTCM

THAI TRADITIONAL AND
COMPLEMENTARY MEDICINE